

BOUW MEE AAN EEN INCLUSIEVE WERELD
Inleiding naar aanleiding van de boodschap
van paus Franciscus
voor de Werelddag van migranten en vluchtelingen 2019
vrijdag 20 september, 's-Hertogenbosch

Mgr. Dr. Gerard De Korte

Onze huidige paus koos in maart 2013 zijn naam niet zonder een diepere bedoeling.

Nomen est omen.

De naam vormt een teken.

Met de naam Franciscus verwees hij naar het heilige Franciscus van Assisi.

Naast Maria misschien wel de meest bekende heilige van onze Kerk

De heilige Franciscus staat symbool voor bepaalde waarden
die veel mensen, binnen en buiten de Kerk, aanspreken:
sober leven
verbondenheid met de armen
zorg voor Gods schepping.

Paus Franciscus toonde zijn verbondenheid met kwetsbare medemensen
enkele maanden na zijn verkiezing
door zijn bezoek aan het eilandje Lampedusa.

Daar vierde hij de Eucharistie voor alle vluchtelingen die tijdens hun tocht naar Europa in de
Middellandse zee waren verdronken.

In mijn bisdom van 's-Hertogenbosch bestaat een gemeenschap van de Johannes XXIII
beweging.

De gemeenschap wordt geleid door een Italiaanse diaken.

Samen met zijn vrouw vangt hij mensen op
die leven in de marge van de samenleving.

Van hem kreeg ik een kruisje.

Gemaakt van een boot met vluchtelingen die veilig op Lampedusa is aangekomen.

Solidariteit

Migranten en vluchtelingen vormen binnen het huidige Europa een gevoelig thema.

Tallose Europeanen laten hun hart spreken en willen de migranten
met de woorden van paus Franciscus
hartelijk opnemen

beschermen
ondersteunen
en integreren.

Teken van menselijke verbondenheid over alle grenzen heen.

Als schepselen van één Vader zijn alle mensen immers broeders en zusters van elkaar

De Nederlandse bisschoppen publiceerden met Kerst 2015
een herderlijk schrijven
onder de titel Herbergzaam Nederland.

Degene die wij onze Heer noemen is zelf een dakloze vluchteling geweest.

Voor Christus was immers geen plaats in de herberg
en Hij moest al snel na zijn geboorte
vluchten naar Egypte.

In 2015 kwamen veel vluchtelingen naar Europa.

Overal kwamen acties op gang om hen op te vangen.

Ik was toen nog bisschop van Groningen-Leeuwarden.

In Emmen organiseerden de gezamenlijke kerken
een verwelcoming op het station
voor alle vluchtelingen die in Ter Apel werden opgevangen.

Bij aankomst kregen de vluchtelingen een voedselpakket namens de kerken.

En zij werden hartelijk welkom geheten.

In mijn huidige bisdom kreeg de opvang in Nijmegen veel aandacht.

Het ging om een grote groep van enkele duizenden vluchtelingen.

De hele stad kwam in actie.

Van kerken tot de Radbouduniversiteit.

Van scholen tot sportclubs.

Mooie voorbeelden van solidariteit met mensen in nood.

Angst overwinnen

Dit jaar viert de Katholieke Kerk op zondag 29 september de Werelddag van migranten en vluchtelingen.

Bij gelegenheid van deze Werelddag publiceerde onze paus een boodschap onder de titel

“Het gaat niet alleen maar om migranten”.

Opnieuw plaatst de paus tegenover de globalisering van de onverschilligheid een oproep tot barmhartigheid en solidariteit.

Juist ook voor migranten en vluchtelingen.

Maar paus Franciscus schrijft in zijn boodschap dat het niet alleen gaat om de migranten maar ook om onze angsten.

Ook in Europa
ook in Nederland
klinken stemmen vol angst.

En deze stemmen klinken steeds luider.

Stemmen die zich zorgen maken over de instroom van mensen met een ander geloof en een andere cultuur.

Met name ook zorgen over de instroom van radicale en gewelddadige nieuwkomers.

Populisten haken op deze angstgevoelens in en versterken ze.

Zij spreken over een tsunami van vluchtelingen,
over indringers
zelfs over een “omvolking” van westerse landen.

Veel angsten leven bij grote delen van de middenklasse.

Zij vrezen een daling van hun levensstandaard.

Zij zien de nieuwkomers als concurrenten op de arbeidsmarkt en de woningmarkt.

Een sociale huurwoning kan immers maar één keer worden vergeven.

En een vacature kan maar één keer worden vervuld.

Deze angsten vormen een realiteit
en bezorgen verantwoordelijke politici de nodige hoofdbreken.

Onze bestuurders zijn immers geroepen
om werkbare antwoorden te vinden
voor de problemen van deze tijd.

Maar angst mag ons nooit verlammen

De paus maakt zich zorgen over deze angstmentaliteit.

Deze houding kan ons onverdraagzaam,
gesloten en zelfs racistisch maken,
schrijft paus Franciscus.

Zo berooft de angst mensen van het vermogen anderen werkelijk te ontmoeten.

Zo verdort onze naastenliefde en ons menszijn.

Stad van God en de mens

Juist een volgeling van Jezus is geroepen
om inclusief te denken
en niemand uit te sluiten.

De tegenwoordige wereld is steeds wreder ten opzichte van uitgesloten mensen.

En degenen die hiervoor betalen zijn altijd de kleinen, de armen en de meest kwetsbaren,
zo is de visie van paus Franciscus.

In het onderwijs van Jezus worden de rollen omgedraaid.

Het gaat erom,
schrijft onze paus,
de laatsten op de eerste plaats te zetten.

God toont in Christus een voorkeursliefde voor de kleinen,
voor allen die geen helper hebben.

Christus is in de wereld gekomen opdat wij leven zouden bezitten en wel in overvloed.

Jezus wil een inclusieve wereld.

Het gaat niet alleen maar om vluchtelingen maar om alle mensen.
Het gaat om de toekomst van de menselijke familie.

Paus Franciscus roept in zijn boodschap op te bouwen aan de stad van God en de mens.

De migrant en de vluchteling vormen niet een probleem dat moet worden opgelost.

Zij zijn broeders en zusters die moeten worden opgenomen, gerespecteerd en bemind.

Tot slot bidt de paus om overvloedige zegen voor migranten en vluchtelingen
én voor allen die hun reisgenoten willen zijn.

Vandaag wil ik mij van ganser harte aansluiten bij deze oproep van de paus.

Gelukkig zijn er veel reisgenoten van migranten en vluchtelingen
in ons eigen land.

De bisdommen van ons land hebben een lijst gemaakt van concrete activiteiten.

Het gaat om een waaier van acties.

Van een integratiediner tot het zegenen van fietsen voor vluchtelingen

Van taallessen tot specifieke activiteiten voor vrouwen en kinderen.

Zo worden de woorden van de paus in ons land omgezet in concrete daden.

Zo kunnen wij bouwen aan een inclusieve wereld
waar ook de waardigheid van kwetsbare mensen
zoals vluchtelingen en migranten
recht wordt gedaan.

Ik dank u voor uw aandacht.